

Notat

2. februar 2023

Forventede udgifter i 2023 til anbringelser og specialundervisning

I december 2022 blev der udarbejdet en fremskrivning af de forventede udgifter i 2023 på anbringelsesområdet og specialundervisningsområdet, og det er også denne, som er grundlaget på området for den administrative budgetopfølgning. Beregningen viser, at der forventes merudgifter på ca. 6,9 mio på området. Dette notat er udarbejdet som en nærmere redegørelse i forhold til den forventning, som blev beregnet i august 2022.

Øgede udgifter til specialundervisning?

Den aktuelle beregning viser, at udgifterne til specialundervisning (herunder også udgifter til tilknyttede fritidstilbud og kørsel til specialundervisning) forventes at blive 49,2 mio, mens budgettet er 42,3 mio. Dvs. at der er tale om udgifter udover budgettet på kr. 6,9 mio. En nærmere undersøgelse af udgiftsniveauet til specialundervisning de sidste 5 år viser, at det er korrekt, at der er en stigning fra 2022 til 2023. Der er dog ikke tale om en så voldsom stigning, som tallene umiddelbart kunne tyde på. Årsagen til den tilsyneladende store stigning er, at de budgetforudsætninger, som blev anvendt til estimere behovet i 2023, var mangelfulde. Derfor blev noget af budgettet på området omfordelt til at kompensere for stigningen i udgifterne til anbringelser. Det fremgår også af tabel 1, at det især er anbringelsesområdet, hvor der er stort udgiftsspring fra 2021 til 2023.

Tabel 1

	2019	2020	2021	2022	2023*
Specialundervisning	45.391.577	41.540.400	42.099.930	44.168.823	49.230.000
Anbringelser	53.915.277	44.039.824	53.940.591	63.406.656	62.803.000
I alt	99.306.854	85.580.224	96.040.521	107.575.479	112.033.000
Budget 2023					105.134.000

*Baseret på beregninger december 2022

De øgede udgifter på området skyldes en kombination upræcise budgetforudsætninger og nye visitationer, som ikke var kendt i august 2022. De upræcise budgetforudsætninger skyldes især manglende registrering af interne aftaler mellem Center for Børn og Forebyggelse og Strandgårdsskolen samt enkelte elever i specialundervisning, som ikke var disponeret korrekt. Dette udgør ca. 3 millioner. Herudover har udgifterne til kørsel i 2022 været ca. 1 million højere end forventet. Denne udgift forventes at være uændret i 2023. Merudgifter til nye, ukendte børn er opstået for både specialundervisningsområdet og på anbringelsesområdet. Bl.a. vil der i 2023 være usædvanligt mange elever, som forventes at starte på specialskole, og der er én anbringelse mere end forventet i august måned.

Anbringelse og specialundervisning – vanskeligt styrebare områder

Begge områder karakteriserede ved, at der ofte er tale om meget dyre foranstaltninger (pr. barn/unge), og at det kan komme noget uventet. Specialundervisning kommer ofte uventet bl.a. pga. tilflytninger eller elever, som bliver særdeles udadreagerende. Uventede anbringelser kan komme pga. underretninger på ukendte børn og unge eller en forebyggende indsats i hjemmet, som bryder sammen. Derfor giver det mening at fokusere på disse områder, da det typisk er disse to områder, som ofte giver merudgifter – og i visse tilfælde også store mindreudgifter. Det er dog sjældent muligt at lave et egentlig spareforslag på området, da det kan være særdeles svært at estimere potentialet, og da der ikke laves spareforslag direkte på enkelte børn og unge. Ikke desto mindre kan der være gode muligheder for at forebygge f.eks. anbringelser eller finde individuelle løsninger til elever med særlige behov, så bekostelige specialundervisningstilbud ikke bliver nødvendigt.

Handlemuligheder

Det er naturligvis en mulighed at minimere udgifterne til lønninger gennem reducere i personalet. Umiddelbart er det muligt at reducere i medarbejdere, som løser ikke-lovpligtige opgaver. Det er dog typisk også dette personale, som står for den forebyggende indsats i dagtilbud, skole og/eller i familien. Trods stigningen i udgifterne til anbringelse har Ishøj Kommune stadig et relativt lavt antal anbragte i forhold til det, som man kunne forvente. Andelen af anbragte er således på niveau eller lige over landsgennemsnittet. Landsgennemsnittet er 0,9 % af de 0 – 22-årige (CBF i Tal, 2022). I Ishøj Kommune var andelen 0,9 % ved udgangen af 2021, mens andelen var 1,0 % pr. 31.12.2022.

På specialundervisningsområdet kan der især være et potentiale i at finde løsninger lokalt i Ishøj Kommune. Dels giver det en større fleksibilitet og agilitet, når de valgte løsninger viser sig at være utilstrækkelige. Vi er ikke i samme omfang bundet af faste ”pakker” og opsigelsesvarsler, som er tilfældet, når vi indgår aftaler med eksterne leverandører. Forudsætningen for disse løsninger kræver et tæt samarbejde med skolerne. Det kræver også, at skolerne har de fornødne lokaler, hvor undervisningen/indsatsen kan foregå.

I det forgange år har der forvejen været et tæt fokus på mulighederne på anbringelsesområdet med et særligt fokus på lokale individualiserede ordninger, og der er også fokus på at bruge plejefamilier, selvom plejefamilien bor i langt væk – f.eks. i Jylland. Vi vil fastholde fokus på, hvordan udgiftsniveauet kan reduceres yderligere på området. Det bemærkes, at Ishøj Kommune pt. har 6 uafsluttede sager, hvor vi vurderer, at vi har et berettiget refusionskrav. I denne ene sag har Ankestyrelsen dog truffet afgørelse om, at Ishøj Kommune er betalingskommune. Vi vurderer pt., om der kunne være grundlag for en civil retssag. Ishøj Kommune har udgifter til dette barn på ca. 3,0 mio/år.

Herudover vil der være fokus på alle områder i forhold til muligheder for effektivisering. På baggrund af besparelsesforslag på kontaktpersonområdet undersøger vi bl.a. lige nu muligheden for at reducere udgifterne udover det, som blev besparet i forbindelse med budget 2023.